Kokoomuksen seurakuntavaaliopas

Kirkko keskelle ihmisen arkea

Seurakuntavaalit 10.-11.11.2002

Sisällysluettelo

I Saatteeksi
II Otsikko - (Kokoomuksen) puheenjohtaja Ville Itälän tervehdys
III Otsikko - (Kokoomuksen) kulttuuripoliittisen toimikunnan puheenjohtaja Juha Rintamäen tervehdys
IV Kokoomuksen seurakuntavaalitavoitteet
V Arvot Kokoomuksen seurakuntavaalitavoitteiden takana – (Kokoomuksen) kirkollisvaltuuskunnan puheenjohtaja Juha Kauppisen kirjoitus
VI Tietoa seurakuntavaaleista
- Yleistä
- Tärkeät päivämäärät
- Miksi seurakuntavaaleihin?
- Kuka äänestää?
- Koska ja missä äänestetään?
- Kuka ehdokkaaksi?
- Miten ja milloin ehdokkaat asetetaan?
- Valtakunnallinen verkkopalvelu

VII Miten voimme vaikuttaa seurakuntavaalien äänestysprosenttiin? – (Kokoomuksen) kirkollisvaalityöryhmän puheenjohtaja Seppo Aaltonen
VIII Kirkollisasiat Kokoomuksessa
- Kirkollisvaalityöryhmä
- Kirkollisvaltuuskunta

XI Kokoomus nostaa *Arvot kunniaan* – tilaisuudet piireissä

I Saatteeksi

Vuosi 2002 on evankelis-luterilaisessa kansankirkossamme vaalivuosi. Marraskuun seurakuntavaaleissa valitaan 586 seurakuntaan noin 12 000 luottamushenkilöä kirkkovaltuustoihin ja seurakuntaneuvostoihin. Nelivuotiskaudeksi 2003 – 2006 valittavat luottamushenkilöt päättävät seurakuntien toiminnan sisällöstä, taloudesta ja henkilövalinnoista sekä lähettävät edustajansa "koko kirkon parlamenttiin", kirkolliskokoukseen.

Luottamushenkilöt valitaan demokraattisesti yleisillä vaaleilla, jotka toimitetaan samanaikaisesti kaikissa seurakunnissa. Kaikilla seurakuntien jäsenillä on mahdollisuus vaikuttaa kansankirkkomme suuntaan. Kokoomuksen tavoitteena näissä vaaleissa onkin omalla osallistumisellaan edistää äänestysprosentin kaksinkertaistumista noin 14 prosentista 28 prosenttiin.

Kokoomuslaiset ovat olleet vaaleissa mukana jo vuosikymmeniä. Puolueena kokoomus osallistuu syksyn seurakuntavaaleihin tunnuksia käyttäen kolmatta kertaa. Tunnusten käyttö ehdokaslistoille sallittiin vuoden 1994 seurakuntavaalien kynnyksellä, kun aiemmin valitsijayhdistysten kokoamille ehdokaslistoille vain arvottiin numerot. Ehdokaslistojen tunnuksellisuus on haastanut Kokoomuksen määrittämään tavoitteitaan seurakuntien kehittämisestä. Tämän ohjelman linjaukset kiteytyvät vaaliteemassamme "Kirkko keskelle ihmisen arkea", joka jalostuu paikallisissa tavoitteissa. Kokoomuksen tavoitteena on herättää keskustelua kirkon tärkeästä asemasta yhteiskunnassa, kannustaa kokoomuslaisia laajasti ehdokkaiksi seurakuntavaaleissa ja näin lisätä seurakuntavaalien äänestysvilkkautta.

Tämän oppaan tarkoituksena on omalta osaltaan auttaa kokoomuksen piirijärjestöjä, paikallisyhdistyksiä, jäseniä ja ennen kaikkea ehdokkaita näiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Matti Kankare

Kokoomuksen puoluesihteeri

II Otsikko - (Kokoomuksen) puheenjohtaja Ville Itälän tervehdys

III Otsikko - (Kokoomuksen) kulttuuripoliittisen toimikunnan puheenjohtaja Juha Rintamäen tervehdys

IV Kokoomuksen seurakuntavaalitavoitteet

Kirkko keskelle ihmisen arkea

I Kokoomus kannattaa ja kehittää kansankirkkoa

Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on suuri merkitys arvoyhteisönä, joka edustaa hetkellisyyden sijasta jatkuvuutta, irrallisuuden sijasta juurevuutta ja pinnallisuuden sijasta syvällisempää käsitystä ihmisestä ja elämästä. Tämä yhteisvastuun arvomaailma on vahvasti läsnä suomalaisten elämässä ja vahvistaa koko yhteiskunnan arvopohjaa. Näin ollen Kansallinen Kokoomus kannattaa kansankirkkoa ja haluaa toimia jäsentensä kanavana osallistua myös seurakuntien ja kirkon päätöksentekoon.

Monimutkaistuvassa maailmassa ihminen kokee usein turvattomuutta, kun elämän muutokset ovat yhä nopeampia ja heikommin ennakoitavissa. Lisääntynyt turvattomuuden tunne on voimistanut yhteisöllisyyden tarvetta ja tunnetta siitä, että olemme itsemme lisäksi vastuussa myös lähimmäisistämme. Eettisten arvovalintojen merkitys on entistä tärkeämpää.

Yhteiskunnassa ja ihmisten arjessa tapahtuneet muutokset luovat myös uusia odotuksia kansankirkolle. Euroopan kulttuuristen vaikutusten voimistuminen ja väestön muuttovirrat tuovat kansankirkkoajatteluun lisää moniarvoisuutta. Kokoomus haluaa olla mukana kehittämässä tätä alhaalta kasvavaa kirkkoa ja on laatinut tälle perustalle seurakuntavaalitavoitteensa. Tulevissa seurakuntavaaleissa Kokoomuksen teema on "Kirkko keskelle ihmisen arkea".

II Ihmisläheistä palvelua ja kansalaistoimintaa

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on kiinteä osa suomalaista kansalaisyhteiskuntaa. Siihen kuuluu noin 85 prosenttia suomalaisista (4.4 milj. henkilöä vuonna 2000). Kirkolla on tärkeä merkitys eettisen keskustelun virittäjänä ja sen pohjalta toimijana. Samalla seurakunnat ovat julkisoikeudellisia yhteisöjä, jotka tuottavat kunnallisiin palveluihin verrattavia toimintoja.

Seurakunnilla on tärkeä rooli yksilön ja koko yhteiskunnan hyvän ja täysipainoisen elämän turvaajina. Seurakuntien diakonia- ja kasvatustyö täydentävät merkittävällä tavalla yhteiskunnallisia sosiaali- ja opetuspalveluja. Seurakunnat ovat lähetysjärjestöjensä kautta merkittävin toimija kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyössä. Lisäksi seurakuntien perustoiminta, kuten kirkolliset toimitukset, palvelee lähes kaikkia kansalaisia ja vahvistaa myönteisellä tavalla yhteiskunnan arvopohjaa. Seurakunnat vastaavat myös puhtaasti yhteiskunnallisista tehtävistä, kuten hautaustoimesta, omalta osaltaan väestörekisterin hoitamisesta ja kansallisesti arvokkaiden rakennusten ylläpidosta.

Kirkon tulee palvelujen tuottamisen ohella toimia kansalaiskirkkona, jossa toteutuu seurakunnan perusolemus, yhteisöllisyys. Seurakunnat voivat muodostua pienyhteisöistä, jotka vastaavat jäsentensä tarpeisiin ja joissa toteutuu jäsenten omakohtainen vastuu. Paikallisseurakunta voi olla näiden lukuisien pienyhteisöjen tuki- ja resurssikeskus. Tämä tuki voi tarkoittaa joustavaa käytäntöä esimerkiksi tilojen käytössä tai projektirahoituksen myöntämisessä.

Tietoyhteiskunnassa kirkon on säilytettävä asemansa myös viestinnässä. Tämä edellyttää verkkoviestinnän ja uuden mediakulttuurin omaksumista. Kirkolliset ilmoitukset saarnatuolista tai sanomalehdessä eivät yksin riitä. Asiakaslähtöinen, kutsuva viestintä on avain seurakuntalaisten palveluun.

Seurakuntien yhteistyötä ohjelmatuotannossa ja verkkoviestinnässä on syytä tukea jaa laajentaa. Myös

alueelliset seurakuntalehdet voivat tulla lähivuosina pohdittavaksi. Keskeisiä haasteita ovat yhteisöviestinnän juurruttaminen osaksi seurakuntien johtamista ja seurakunnan koko henkilöstön kouluttaminen uuteen tiedotuskulttuuriin.

III Eväitä vanhemmuudelle

Seurakuntien kasvatustyöllä on laajat yhteiskunnalliset vaikutukset erityisesti perhetyön, päiväkerhojen ja rippikoulun kautta. Seurakuntien nuorisotyöllä on taas keskeinen rooli nuorten kasvuympäristönä ja uuden seurakuntasukupolven evästäjänä.

Seurakuntien erityisenä haasteena on tukea yhteistä elämäänsä aloittavia nuoria pareja ja perheitä. Aviopuolisona ja vanhempana selviytyminen eivät ole itsestäänselvyyksiä vaan antavat aihetta pohtia toimenpiteitä niin nuoriso- ja opiskelijatyön, diakoniatyön kuin perheneuvonnankin piirissä. Seurakunnan tarjoama neuvonta kuulutuspareille tai "perhekoulu" avioliitossa eläville tai avioitumista suunnitteleville pareille ovat kannatettavia toimintamuotoja.

Vanhemmat tarvitsevat yhä useammin tukea pystyäkseen kantamaan vastuuta lapsen turvallisesta hoitamisesta, joka kuuluu lapsen oikeuksiin. Lapsi tarvitsee aikuista, joka kykenee asettamaan lapselle rajoja ja auttamaan lasta muodostamaan käsitystä oikeasta ja väärästä. Kirkon toimintaedellytykset on turvattava, jotta seurakunnat pystyvät jatkossa entistä paremmin tukemaan perheiden ja koulun kasvatustyötä. Vastuun kantaminen lähimmäisistä on kestävintä kansalaisyhteiskunnan ja globaalin maailman rakentamista sekä tulevaisuuteen panostamista.

Seurakuntien haasteena on myös kouluikäisten toiminnan kehittäminen. Tulevina vuosina on jatkettava kodin, seurakunnan ja kunnan yhteistyötä koululaisten iltapäivätoiminnan järjestämisessä. Painottamalla varhaisnuorisotoimintaansa iltapäiviin seurakunnat voivat parhaiten tukea vanhempia työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa.

VI Henkistä ja aineellista apua

Yhä useampien työssä uupuneiden tukeminen on kasvava yhteinen haaste. Seurakuntien nuorisotyön ja diakoniatyön yhteistyö syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ja heidän perheidensä tukemiseksi on osoitus siitä, että seurakuntien diakoninen vastuu pyrkii aina löytämään ne, jotka eniten tukea tarvitsevat.

Seurakuntien diakoniatyön vahvuus on henkisen avun tarjoaminen. Aineellisen avun antajana sen rooli tulee aina olemaan rajallinen, vaikka esim. EU:lta tulevan ruoka-avun välitystehtävä, ns. ruokapankkien ylläpito, on lähes täysin evankelis-luterilaisen kirkon vastuulla: 80 prosenttia ruoka-avusta jaetaan sen kautta.

V Maailmanlaajan kirkon yhteyttä rakennetaan myös paikallisesti

Suomen evankelis-luterilainen kirkkomme on osa yhtä maailmanlaajuista kristillistä kirkkoa, jonka yhteisenä tehtävänä on todistus, palvelu ja yhteys. Kansainvälinen vastuu ja kansainvälisyyskasvatus ovat keskeinen osa seurakuntien toimintaa.

Seurakuntien kansainvälinen vastuu toteutuu tukemalla kirkon lähetysjärjestöjen työtä. Suhteita kolmannen maailman seurakuntiin on kehitettävä pelkistä avustussuhteista molemminpuolisiksi vuorovaikutussuhteiksi. Kansainvälinen diakonia toteutuu myös tukemalla Kirkon ulkomaanavun työtä ja osallistumalla laajasti Yhteisvastuukeräykseen, jota tulee kehittää nykyistäkin laajemmin seurakuntalaisia tavoittavaksi vastuun kantamisen kanavaksi.

Kokoomuksen mielestä ystävyysseurakuntatoiminta ja paikallinen ekumenia ovat tärkeitä toimintatapoja maailmanlaajan kirkon yhteyden kannalta. Perinteisten ystävyysseurakuntasuhteiden kehittämisen lisäksi Porvoon sopimuksen hengessä rakennetaan yhteyksiä erityisesti Pohjoismaiden ja Baltian luterilaisten seurakuntien ja Brittein saarten anglikaanisten seurakuntien kanssa. Yhdentyvässä Euroopassa ihmisten tarvitsemaa ekumeenista tietoutta ja asennetta tulisi harjoitella myös paikallisseurakuntien tasolla.

VI Kirkko kilpailukykyiseksi työnantajaksi

Seurakunnilla on puolustettavanaan arvokas perinne julkisen sektorin työnantajana, jonka palveluksessa olevilla on turvattu työpaikka. Kirkon tulee huolehtia henkilöstönsä palkkatason tarkistuksista ja työntekijöiden jaksamista tukevasta henkilöstöpolitiikasta. Paikallisseurakuntien huolena ovat henkilöstön koulutuksen järjestäminen, työolojen ja työyhteisön kehittäminen niin että seurakunnilla on jatkossakin - kilpailun työvoimasta kiristyessä – palveluksessaan innostunutta ja taitavaa työvoimaa. Uudet luottamushenkilöt voivat tuoda oman asiantuntemuksensa lisäksi tuoreita näkemyksiä kotiseurakuntansa henkilöstöhallintoon ja työviihtyvyyteen.

VII Sinä päätät kuka päättää

Seurakuntavaaleissa valitaan 586 seurakuntaan n. 12 000 luottamushenkilöä, jotka päättävät seurakuntien toiminnasta ja taloudesta. Yksittäisissä seurakunnissa vaaleissa valitaan kirkkovaltuuston jäsenet sekä yhteistaloudessa toimivissa seurakunnissa seurakuntaneuvostojen ja yhtymien yhteisten kirkkovaltuustojen jäsenet. Strategisen suunnittelun ja seurakuntien kolmivuotisen toiminta- ja taloussuunnitelmakauden johdosta seurakuntavaaleissa valittavien luottamushenkilöiden vaikutusmahdollisuudet ulottuvat nelivuotiskautta 2003-2006 pidemmälle tulevaisuuteen.

Seurakuntien jäsenten demokraattisesti valitsemilla luottamushenkilöillä tulee olla keskeinen rooli seurakuntien toiminnan kehittämisessä. Luottamushenkilöillä tulee olla välineet asettaa seurakunnan toiminnalle todellisia painopisteitä. Myös rakenteita tulee kehittää joustaviksi esimerkiksi määräaikaisten virkojen tai projektiluonteisten tehtävien kautta. Nuorten luottamushenkilöiden tukemiseen ja koulutukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Vaalien yhteydessä tulee käydä keskustelua myös niiden kirkon päätöksentekoelimien asioista, joiden valintaan seurakuntavaaleissa valittavat luottamushenkilöt osallistuvat. Tällaisia elimiä ovat rovastikuntakokous, hiippakuntakokous sekä kirkolliskokous, joka päättää kirkon opista sekä kirkkohallituksen toiminnasta ja taloudesta. Esimerkiksi hiippakuntien roolia tulisi kehittää toiminnallisemmaksi siten, että ne piispansa johdolla ja tiiviimmän maallikko-osallistumisen tuella olisivat entistä selkeämmin seurakuntien toiminnan kehittäjiä.

Kokoomuksen tavoitteena on edistää vaaleihin osallistumista ja näin tukea kansankirkon demokraattisuutta. Puolueen tavoitteena on myös lisätä sekä ehdolla olevien että valittavien kokoomuslaisten määrää vuoden 1998 vaaleista.

V Arvot Kokoomuksen seurakuntavaalitavoitteiden takana

Seurakunta on tavalliselle suomalaiselle tärkeä vain siinä määrin kuin sillä on kosketuskohtia ihmisten elämään. Suomalaiset tarvitsevat kirkkoa ja sen antamaa elämän voimaa ja ohjeita. Toisaalta kirkolla ei ole merkitystä ilman sen jäsenistöä. Luterilaisen kansankirkon on tarpeen pysyä osana suomalaisuutta. Osuva vaaliteema tähän tavoitteeseen pyrittäessä onkin ”Kirkko keskelle ihmisten arkea”.

Moniarvoistuneessa yhteiskunnassa kirkon on tärkeä painottaa samanaikaisesti sekä eri uskontojen tuntemusta, ymmärtämistä ja suvaitsevaisuutta että oman uskon ja kulttuuriperinnön merkitystä. Seurakunta vahvistaa toiminnallaan ja opetuksellaan yhteiskuntamme kipeästi tarvitsemaa arvopohjaa; lähimmäisyyttä ja yhteisvastuuta. Kun tuntee itsensä, arvopohjansa ja uskonsa, uskaltaa ja kykenee ymmärtämään myös toisenlaisia ihmisiä.

Lähimmäisyyteen ja yhteisvastuuseen kasvetaan vähitellen lapsena ja nuorena. Seurakuntien lapsi- ja nuorisotyö tukevat kotien ja yhteiskunnan kasvatustyötä. Lasten ja nuorten kanssa toimivia ei milloinkaan ole liian monia. Kirkon kasteopetuksesta nouseva toiminta voi, oman sisäisen painotuksensa säilyttäen, liittyä kiinteästi kotien ja koulun elämään. Keskellä lasten ja nuorten arkea kirkko toimii yhdessä muiden aikuisten kanssa kestävän elämän pohjan rakentamiseksi.

Viime vuosikymmenien aikana on yhteiskunnassamme painotettu erityisesti yksilöllisyyttä. Vähemmälle

on jäänyt se, että perhe muodostaa edelleen yhteiskunnan perussolun. Hyvin voiva koti on siellä elävien aikuisten ja lasten yhteinen paras. Seurakunnat ovat tehneet paljon työtä perheiden hyväksi. Tämän painotuksen on syytä entisestään voimistua. Jumalan siunaavat kädet keskelle kotien arkea; iloja ja kipuja.

Valtion ja kuntien tehtävänä on suomalaisessa hyvinvointiyhteiskunnassa huolehtia siitä, että jokaisella kansalaisella on elämisen perusedellytykset kunnossa. Tämä perusturva tarvitsee kuitenkin tuekseen vapaaehtoistoiminnan tukiverkon. Seurakuntien diakoniatyön vahvuus on henkisen ja hengellisen avun tarjoamisessa. Aineellisen avun antajana seurakunnan rooli aina tulee olemaan rajallinen. Välittäessään puutteenalaisesta tai vaikeuksiin joutuneesta hänen arjessaan kirkko seuraa Herransa askelia.

Voidakseen turvata tulevaisuudessakin taitavan ja työstänsä innostuneen työntekijäkunnan, kirkon on työnantajana nähtävä työntekijöidensä arkeen. Kun lähivuosina kilpailu hyvin koulutetusta työvoimasta kiristyy, kirkon palkkatason, työaikajärjestelyjen ja työssä viihtyvyyden tulee olla kilpailukykyisiä. Henkilöstöpolitiikassakin kirkon tulee elää niin kuin se opettaa.

Juha Kauppinen
(Kokoomuksen) kirkollisvaltuuskunnan puheenjohtaja

VI Tietoa seurakuntavaaleista

Yleistä

Seurakuntavaalit toimitetaan kirkossa joka neljäs vuosi. Vaalit ovat välittömät, salaiset ja suhteelliset samaan tapaan kuin eduskunta- ja kunnallisvaalit. Yksittäisessä seurakunnassa valitaan **kirkkovaltuusto**. Se on kunnanvaltuustoa vastaava seurakunnan hallintoelin, joka päättää toiminnan ja talouden päälinjoista, veroäyristä ja viroista. Kirkkovaltuusto valitsee kirkkoneuvoston johtamaan seurakunnan toimintaa. Täydellisessä yhteistaloudessa olevassa seurakuntayhtymässä valitaan **yhteinen kirkkovaltuusto** ja lisäksi **seurakuntaneuvosto** kuhunkin yhtymän seurakuntaan.

Seurakuntien luottamushenkilöt valitsevat myös kirkolliskokouksen maallikkojäsenet nelivuotiskaudeksi 2003-2006.

Tärkeät päivämäärät

Ehdokasasettelu päättyy 30.9.2002 klo 16

Ennakkoäänestys järjestetään 28.10. – 1.11.2002 välisenä aikana

Seurakuntavaalipäivät sunnuntai 10.11. ja maanantai 11.11. Osassa seurakuntia vaalit ovat yksipäiväiset, jolloin vaalipäivä on sunnuntai 10.11.

Miksi seurakuntavaaleihin?

Vain äänestämällä ja asettamalla ehdokkaita voimme vaikuttaa seurakuntien toiminnan sisältöön ja talouteen, koska vaaleilla valittavat luottamushenkilöt käyttävät seurakunnassa ylintä päätösvaltaa. He päättävät seurakunnan toiminnan suunnasta ja painopisteistä, kirkollisveroprosentista, talousarviosta ja rakennushankkeita eli siitä, mitä kirkollisverolla tehdään. Luottamushenkilöiden tehtävä on edustaa seurakuntalaisia, kirkollisveron maksajia. Tämä on yksi syy, miksi kokoomus on halunnut toimia jäsentensä kanavana osallistua seurakuntavaaleihin.

Vaaleista lyödään rumpua televisiossa, radiossa, kaduilla ja netissä. Tarpeen onkin, sillä keskimäärin vain joka kahdeksas seurakuntalainen käyttää äänioikeuttaan. Tämä on toinen syy, miksi kokoomus on halunnut lähteä aktiivisesti kannustamaan ihmisiä vaaleihin mukaan. Voimme palvella kansankirkkoamme osallistumalla keskusteluun seurakuntien kehittämisestä ja näin muistuttaa ihmisiä tulevien vaalien merkityksestä.

Monesti äänestämisaktiivisuuteen vaikuttaa se, löytääkö äänestäjä sopivia ehdokkaita tai ehdokkaita, joista hänellä olisi tarpeeksi tietoa. Tämä on kolmas syy, miksi kokoomus on halunnut osallistua seurakuntavaaleihin. Voimme palvella kansankirkkoamme asettamalla laajoja ehdokaslistoja, niin että äänestäjän on helpompi löytää hänelle sopiva ehdokas, ja kokoamalla ehdokkaita kokoomuslaisten yhteisille listoille helpottaen jonkun äänestyspäätöstä, jos kokoomuslaisuus on äänestäjän kannalta yksi ehdokkaan valintaperuste.

Erityisesti nuorten ääntä kaivataan seurakunnissa: nykyisistä päättäjistä alle 25-vuotiaita on vajaat 3 prosenttia!

Kuka äänestää?

- Jokainen suomalainen evankelis-luterilaisen kirkon jäsen. Kaikki eivät kuitenkaan ole äänioikeutettuja. Uurnille on seuraavat pääsyvaatimukset:

- On syntynyt 10.11.1984 tai aikaisemmin
- On seurakunnan jäsen viimeistään 31.8.2002

Seurakuntavaalien valtakunnallinen äänestysvilkkaus vuonna 1998 oli 13,7 prosenttia, eli 460 000 seurakuntalaista käytti äänioikeuttaan. Kaupunkiseurakunnissa äänesti 10.4 prosenttia ja maaseutuseurakunnissa 19.8 prosenttia äänioikeutetuista. Alhaisista luvuista huolimatta äänestysvilkkaus kääntyi kuitenkin nousuun pitkään jatkuneen laskukauden jälkeen.

Ennakkoäänestäminen lisäsi suosiotaan: joka neljäs äänestäjä äänesti vuoden 1998 seurakuntavaaleissa ennakkoon.

Koska ja missä äänestetään?

Ennakkoäänestys järjestetään 28.10. – 1.11.2002 klo 9-18 kirkkoherranvirastossa ja muissa seurakuntien päättämissä paikoissa. Seuraa oman seurakuntasi kirkollisia ilmoituksia ennakkoäänestyspaikoista. Vaaleissa on mahdollisuus äänestää ennakkoon kotona, jos pääsy äänestyspaikalle on vaikeutunut vamman tai sairauden vuoksi.

Varsinaiset seurakuntavaalit ovat 10.- 11.11.2002. Vaalit alkavat sunnuntaina 10.11. jumalanpalveluksen jälkeen ja päättyvät joko samana päivänä tai viimeistään maanantaina 11.11. klo 18. Varsinainen äänestyspaikka on kirkko, mutta lisäksi voi olla muitakin äänestyspaikkoja sen mukaan kuin seurakunnan hallinnossa päätetään.

Kuka ehdokkaaksi?

Ehdokkaille on kovemmat vaatimukset kuin äänioikeutetuille. Samat vaatimukset kuin äänioikeutetuille ja sen lisäksi ehdokkaan tulee olla

- "konfirmoitu" ja
- "kristillisestä vakaumuksesta tunnettu".
- Seurakunnan viranhaltija tai päätoiminen työntekijä ei voi olla työseurakunnassaan ehdokkaana.

Lisätietoja ehdokkaaksi asettautumisesta saa kirkon vaalisivuilta, jotka kirkon tiedotusyksiköstä saadun tiedon mukaan avautuvat kesä-/heinäkuun vaihteessa 2002 osoitteessa www.evl.fi/vaalit

Miten ja milloin ehdokkaat asetetaan?

Ehdokkaiden asettaminen on astetta hankalampaa kuin äänestäminen. Sitä varten tarvitaan **valitsijayhdistys,**

- joka on joukko (kymmenen tai enemmän) äänioikeutettuja seurakuntalaisia. Toisin sanoen Sinä ja yhdeksän muuta voitte perustaa yhdistyksen, mikäli olette äänioikeutettuja. Sitten vain ehdokkaita asettamaan.

- joka voi asettaa enintään kaksi kertaa niin paljon ehdokkaita, kuin kirkkovaltuustossa tai seurakuntaneuvostossa on paikkoja, ja yhteisen kirkkovaltuuston vaaleissa kolme kertaa niin monta kuin valitaan.

Kun ehdokaslista on kunnossa, listalle valitaan nimi, joka
- "ei saa olla sopimaton eikä harhaanjohtava" ja jossa
- "pitää esiintyä sana ehdokaslista."

Listan nimen sopivuudesta ja ehdokkaaksi asettautumisesta voi kysellä lisää paikallisesta kirkkoherranvirastosta. Esimerkkejä listan nimeksi voivat olla:
- X:n seurakunnan kokoomuslaiset
- Kokoomuslaisen seurakuntaväen ehdokaslista
- Kokoomuslaisten ja sitoutumattomien ehdokaslista
- Kirkko keskelle ihmisen arkea - kokoomuksen ehdokaslista

Älä unohda käydä kirkkoherranvirastossa viimeistään keskiviikkona 30.9. klo 16. Silloin nimittäin valitsijayhdistysten perustamisasiakirjat ja ehdokassitoumukset on viimeistään jätettävä vaalilautakunnalle. Kyseiset lomakkeet saat paikallisesta kirkkoherranvirastosta.

Vaalin toimittamisesta vastaa vaalilautakunta, johon kirkkoherra kuuluu virkansa puolesta.

Viime seurakuntavaaleissa vuonna 1998 valitsijayhdistyksiä oli seurakuntaa kohti keskimäärin kolme ja ehdokkaita 26 000. Kirkkovaltuutetuista 73 prosenttia valittiin puoluepoliittisilta ja 27 prosenttia sitoutumattomilta listoilta. Naisia oli kirkkovaltuustoihin valituista 52 % ja seurakuntaneuvostoihin valituista 54 %. Alle 25-vuotiaita valtuustoissa on vain 3 %.

Valtakunnallinen verkkopalvelu

Neljä vuotta sitten ehdokaslistoille tarjottiin mahdollisuutta saada omat www-sivunsa kirkon seurakuntavaalisivujen osaksi. Myös ehdokkaiden www-sivut voitiin linkittää ehdokaslistojen sivujen yhteyteen.

Kysy mahdollisuutta linkittää omat sivusi valtakunnalliseen verkkopalveluun ja ohjeita kotisivujen tekemiseen kirkon tiedotuskeskuksen yhteydenottolomakkeella, joka löytyy www.evl.fi/kkh/kt. Myös oma seurakuntasi, kokoomuspiirisi ja –yhdistyksesi kokoomuksen jäsenliittoja unohtamatta ovat apunasi.

VII Miten voimme vaikuttaa seurakuntavaalien äänestysprosenttiin?

Monilla tahoilla on mietitty, miten seurakuntavaalien alhaista äänestysprosenttia (13,7%) saataisiin nousemaan. Tätä kysyttiin myös vuoden 1998 seurakuntavaalien jälkeen Kirkon tutkimuskeskuksen Suomen Gallupilla teettämässä kyselytutkimuksessa.

Kun vaaleissa äänestämättä jättäneiltä kysyttiin, mikä voisi saada heidät uurnille, niin parhaaksi vaihtoehdoksi nousi postiäänestys, jossa äänestäjä saisi kotiin henkilökohtaisen kirjeen vaaleista ja äänestyslipun voisi lähettää postitse. Peräti 51% vuoden 1998 vaaleissa äänestämättä jättäneistä sanoi äänestävänsä varmasti tai todennäköisesti, jos tällainen järjestelmä otettaisiin käyttöön.

Muut tarjotut vaihtoehdot houkuttelisivat uusia äänestäjiä huomattavasti heikommin. Vuonna 1998 äänestämättä jättäneistä sanoi äänestävänsä varmasti jos:

- äänestyspaikka olisi riittävän lähellä (10%)
- tuntisi jonkun ehdokkaan henkilökohtaisesti (9%)
- olisi mahdollisuus äänestää tavaratalojen ja markettien yhteyteen järjestetyissä tiloissa (8%)
- tietäisi paremmin, mitä asioita kukin ryhmä ajaa (7%)
- saisi kotiin henkilökohtaisen kirjeen vaaleista (7%)

Vaikka tulevissa seurakuntavaaleissa ei olekaan mahdollista käyttää postiäänestystä, niin voimme kuitenkin vaikuttaa omissa seurakunnissamme ja seurakuntayhtymissämme ennakkoäänestyspaikkojen saamiseksi tavaratalojen ja markettien yhteyteen ja varsinaisen äänestyspaikan sijaintiin. Voimme myös vaikuttaa siihen, että seurakuntamme lähettäisi Kirkon vaalijärjestyksen suosituksen mukaisesti kaikille äänioikeutetuille tai äänioikeutettujen talouksille äänioikeudesta ja seurakuntavaaleista tiedottavan kirjeen. Voimme myös tehostaa oman valitsijayhdistyksemme vaalitiedottamista niin, että äänestäjät tietävät entistä paremmin, mitä asioita me ajamme tulevalla vaalikaudella seurakunnissamme ja seurakuntayhtymissämme.

Millaista ehdokasta äänestetään?

Kirkon tutkimuskeskuksen teettämä kyselytutkimus antaa myös hyviä vinkkejä tulevien seurakuntavaalien ehdokashankintoihin. Kun viime seurakuntavaaleissa äänestäneiltä kysyttiin, mitkä olivat tärkeimmät syyt äänestämiselle, niin sellaisiksi nousivat:

- *äänestäjä tunsi henkilökohtaisesti ehdokkaan, jota äänesti (56%)*
- *äänestäjä halusi vaikuttaa seurakunnan asioihin (55%)*
- *äänestäjä piti äänestämistä kansalaisvelvollisuutena (55%)*

Seurakuntavaaleissa ehdokkaiden henkilökohtaisella tuntemisella on paljon suurempi merkitys kuin kunnallis- ja eduskuntavaaleissa. Se haastaa valitsijayhdistyksemme saamaan ehdokkaamme ja heidän ajamansa asiat esille aikaisempaa tehokkaammin paikallisten joukkoviestimien ja omien vaaliesitteidemme välityksellä. Seurakuntavaalit eroavat muista vaaleista myös siinä, että vain 14% seurakuntavaalien äänestäjistä piti tärkeänä äänestämisen syynä sitä, että hän halusi tukea puoluetta, jota äänestää muissakin vaaleissa.

Mitkä sitten olivat äänestäjien mielestä seurakuntavaaliehdokkaiden tärkeimpiä ominaisuuksia? Kolmen kärkeen nousivat:

- *taito ja kyky asioiden määrätietoiseen ajamiseen (55%)*
- *kokemusta seurakunnasta (49%)*
- *ajaa äänestäjän tärkeänä pitämiä asioita seurakunnassa (48%)*

Lisäksi pidettiin tärkeänä, että ehdokas:

- *on ihan tavallinen ihminen (47%)*
- *ei ole liian ahdasmielinen (40%)*
- *on henkilökohtainen tuttu (40%)*

Vähemmän tärkeänä sitä vastoin pidettiin ehdokkaan:

- *tunnettuutta eli onko julkkis (17%)*
- *oikeaa puoluetaustaa (17%)*
- *selkeää tunnustuksellista hengellistä linjaa (14%)*

Käsitykset ehdokkaan iästä ja sukupuolesta vaihtelivat. 21% äänestäneistä piti tärkeänä, että ehdokas olisi iältään keski-ikäinen tai vanhempi, 13% puolestaan arvosti ehdokkaan nuoruutta. Myös käsityksen ehdokkaan poliittisuudesta vaihtelivat. Kaksi prosenttia äänestäjistä piti tärkeänä, että ehdokas toimii aktiivisesti politiikassa. Kahdeksan prosenttia äänestäjistä puolestaan piti tärkeänä, että ehdokas ei toimisi aktiivisesti politiikassa. Ylivoimaisesti suurimmalle osalle seurakuntavaalien äänestäjistä oli siis yhdentekevää, osallistuiko heidän ehdokkaansa politiikkaan vai ei.

Seppo Aaltonen
(Kokoomuksen) kirkollisvaalityöryhmän puheenjohtaja

VIII Kirkollisasiat Kokoomuksessa

Kirkollisasioista Kokoomuksessa vastaavat

- kulttuuripoliittinen toimikunta, jonka toimeksiantoon kirkollisasiat kuuluvat; kulttuuripoliittisen toimikunnan puheenjohtaja on Juha Rintamäki, sp. juha.rintamaki@minedu.fi
- kulttuuripoliittisen toimikunnan alaisuuteen nimetty kirkollisvaalityöryhmä
- kirkollisvaltuuskunta

Kirkollisasioista vastaava ministeri on ministeri **Kaarina Dromberg**.

Myös puoluetoimistossa kirkollisasiat kuuluvat yhden poliittisen sihteerin eli **Riku Honkasalon** toimenkuvaan.

Kirkollisvaalityöryhmä

Kokoomus on nimennyt kulttuuripoliittisen toimikunnan alaisuuteen erillisen kirkollisvaalityöryhmän, johon kuuluvat seuraavat henkilöt:

1. puheenjohtaja tiedotuspäällikkö **Seppo Aaltonen**, Jyväskylä, sp. seppo.aaltonen@evl.fi, gsm 0500 643 248
2. varapuheenjohtaja levikkipäällikkö **Mikko Mukkala**, Ilmajoki, sp. mikko.mukkala@pp.qnet.fi, gsm 040 836 1167
3. sihteeri – tehtävä täytetään kevään 2002 aikana
4. professori **Seikko Eskola**, Helsinki, sp. seikko.eskola@kolumbus.fi, gsm 040 722 5775
5. kirkkoherra **Juha Kauppinen**, Tampere, sp. juha.kauppinen@evl.fi, gsm 050 554 2427
6. kirkkoherra **Jukka Kemppainen**, Pori, sp. noormarkku.kirkkoherra@evl.fi, gsm 0500 876 178
7. toiminnanjohtaja **Jussi Kökkö**, Hämeenlinna, sp. jussi.kokko@kokoomus.fi, gsm 0500 218 623
8. koulutuspäällikkö **Kaisa Rönkä**, Kotka, sp. kaisa.ronka@kotka.fi, gsm 040 728 1537
9. palvelusihteeri **Hannele Simonen**, Rovaniemi, sp. hannele.simonen@evl.fi, gsm 040 533 8451
10. valtiotieteen maisteri **Päivi Varpasuo**, Vihti, sp. paivi.varpasuo@kolumbus.fi, gsm 050 525 2143

lisäksi asiantuntijajäseninä **Juha Mustonen**, Helsinki, **Tuula Mäkitalo**, Kotka ja **Juha Rintamäki**, Helsinki

Kirkollisvaalityöryhmä on nimetty toimikaudeksi 2002-2004. Työryhmän tehtävänä on valmistella puolueen osallistumista kansankirkkojen seurakuntavaaleihin marraskuussa 2002 ja kirkolliskokousvaaleihin helmikuussa 2004. Tehtävään kuuluu erityisesti vaalikampanjan ja vaalikoulutuksen suunnittelu, seurakuntavaalien tavoiteohjelman valmistelu sekä tarvittavan vaalimateriaalin tuottaminen.

Kokoomuspiireissä toimii myös omia seurakuntavaali- tai hengellisen työn toimikuntia, jotka vastaavat seurakuntavaalien valmisteluista omalla alueellaan. Kysy lisää seurakuntavaalien valmisteluista omasta piiritoimistostasi tai ota yhteyttä puoluetoimistoon kirkollisasioista vastaavaan poliittiseen sihteeriin, p. (09) 69 381.

Kirkollisvaltuuskunta

Kokoomuksen kirkollisvaltuuskunnan työvaliokuntaan kuuluvat:.

1. puheenjohtaja kirkkoherra **Juha Kauppinen**, Tampere, sp. juha.kauppinen@evl.fi, gsm 050 554 2427
2. varapuheenjohtaja tiedotuspäällikkö **Tuula Mäkitalo**, Kotka, sp. tuula.makitalo@evl.fi, gsm 050 542 0944
3. varapuheenjohtaja professori **Seikko Eskola**, Helsinki, sp. seikko.eskola@kolumbus.fi, gsm 040 722 5775
4. sihteeri teol.yo **Matti Nikkanen**, Järvenpää, sp. matti.nikkanen@helsinki.fi, gsm 050 304 8113
5. **Seppo Väätäinen** (seurantavastuu Helsinki), Helsinki, gsm 040 545 5727
6. **Päivi Varpasuo** (Uusimaa), Vihti, sp. paivi.varpasuo@kolumbus.fi, gsm 050 525 2143
7. **Jouni Elomaa** (Varsinais-Suomi), Turku, sp. jelomaa@fkf.fi, gsm 040 725 4386
8. **Jukka Kemppainen** (Satakunta), Pori, sp. noormarkku.kirkkoherra@evl.fi, gsm 0500 876 178
9. **Heimo Valkama** (Häme), Hämeenlinna, sp. heimo.valkama@eslh.intermin.fi, gsm 050-591 0200
10. **Mai Britt Hannus** (Pirkanmaa), Tampere, sp. mai.britt.hannus@leivonleipomo.fi, gsm 050 337 0936
11. **Kaisa Rönkä** (Kymenlaakso), Kotka, sp. kaisa.ronka@kotka.fi, gsm 040 728 1537
12. **Matti Kuvaja** (Pohjanmaa, seurantavastuulla Etelä-Savo), Seinäjoki, sp. mat-

ti.kuvaja@mat-ra.com, gsm 0400 264 867
13. **Markku Elonheimo** (Pohjois-Savo), Kuopio, sp. markku.elonheimo@evl.fi, gsm 040 544 0554
14. **Pirkko Järvelin** (Pohjois-Karjala), Joensuu, sp. pirkko.jarvelin@evl.fi, gsm 040 540 3578
15. **Seppo Aaltonen** (Keski-Suomi), Jyväskylä, sp. seppo.aaltonen@evl.fi, gsm 0500 643 248
16. **Sirkka-Liisa Havunen** (Pohjanmaa), Kauhajoki, gsm 040 721 1046
17. **Matti Finskas** (Uusimaa, seurantavastuulla Pohjois-Pohjanmaa), Espoo, sp. matti.finskas@iki.fi, gsm 040 514 8145
18. **Hannele Simonen** (Lappi), Rovaniemi, sp. hannele.simonen@evl.fi, gsm 040 533 8451

Kirkollisvaltuuskunnan toiminta-ajatuksena on:

- toimia kirkon piirissä toimivien ja kirkollisasioista kiinnostuneiden kokoomuslaisten verkostona
- toimia puolueen kirkkopoliittisena asiantuntijatahona
- toimia kirkollisasioista vastaavan ministeri Kaarina Drombergin kirkkopoliittisena tukiverkostona

Kirkollisvaltuuskunnan toiminnan linjat vuodelle 2002 ja ohjesäännön löydät www.kokoomus.fi -sivuilta Arvot kunniaan –alueelta.

XI Kokoomus nostaa *Arvot kunniaan*

Kokoomuksen piirijärjestöt järjestävät vuoden 2002 aikana avoimia keskustelutilaisuuksia teemalla Arvot kunniaan. Keskustelutilaisuuksissa käsitellään mm. kokoomuksen, kirkon ja yhteiskunnan arvoja Suomessa vuonna 2002, monikulttuurisuuden haasteita sekä sitä, miten yhteiskunta ja seurakunta voivat yhdessä tukea perheiden arkea.

Piirien seminaarien ajankohdat ovat:

Helsinki ja Uusimaa 4.9. klo 17, eduskunnan ryhmähuone, Helsinki
Varsinais-Suomi ennen marraskuuta
Satakunta elo-syyskuussa
Häme 3.10. klo 18 – 20.30, Turvantalo, Lammi
Pirkanmaa, ajankohta avoin (ensimmäinen tilaisuus jo 16.3.)
Etelä-Karjala, ajankohta avoin
Kymenlaakso 5.9.
Etelä-Savo syyskuun alkupuolella
Pohjois-Savo, ajankohta avoin
Pohjois-Karjala 14.12. (piirikokouksen yhteydessä)
Keski-Suomi: pienempiä keskustelutilaisuuksia syksyn aikana ja seminaari ”Kokoomus nostaa arvot kunniaan” 24.10. klo 18 Jyväskylä
Pohjanmaa 2.10.
Pohjois-Pohjanmaa, ajankohta avoin
Lappi syys-lokakuussa

Kysy oman piirisi keskustelutilaisuuden tarkemmasta aikataulusta ja ohjelmasta omasta piiritoimistostasi.

+ Piirien yhteystiedot

Seminaariaikataulut löytyvät myös www.kokoomus.fi Arvot kunniaan –alueelta ja ennen kesäkuun puoluekokousta julkaistavasta esitteestä. Nettialueella pääset myös testaamaan arvojasi vastaamalla arvokyselyyn ja osallistumalla nettikeskusteluun, jossa arvokeskustelua ylläpitävät kokoomuksen ohjelmatoimikunnan, kirkollisvaalityöryhmän ja kirkollisvaltuuskunnan jäsenet.